

Una seu per a la memòria maqui

La Garrotxa serà l'escenari del primer centre de documentació de la resistència antifranquista català i estatal

La recuperació de la memòria del maqui d'Olot n'és l'origen

A l'Estat no hi ha cap centre especialitzat en la resistència

La Garrotxa serà la seu d'un centre d'interpretació dels maquis –és a dir, de la resistència guerrillera antifranquista– d'àmbit català. Ho ha avançat el president del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca (Pehoc), Jesús Gutiérrez, que ha remarcat que hi ha dues raons que justifiquen que un centre d'aquestes característiques es faci en territori garrotxí. Per una banda, per tota la informació recollida sobre el maqui d'Olot, Francesc Serrat, i tota la documentació col·lateral que se n'ha derivat. Per l'altra, pel fet que la Garrotxa, des dels primers anys del franquisme, es pot considerar territori maqui, sobretot les rutes de l'Alta Garrotxa, que connecten amb la Catalunya del Nord.

Quant al primer d'aquests aspectes, Gutiérrez explica que la comissió que promou la recuperació de la memòria del maqui d'Olot ha comportat la recopilació de molta informació tant d'ell, la seva família i la seva activitat guerrillera, com de tota l'activitat dels maquis en general. Així mateix, ha generat una xarxa de contactes que encara ara es va ampliant, entre d'altres amb l'associació d'ex-presos polítics i la d'antics guerrillers, per citar-ne dues de rellevants.

Quant al segon aspecte que ha motivat la creació del centre d'interpretació a la comarca, aquest és el fet que l'Alta Garrotxa era un lloc que els maquis utilitzaven amb molta freqüència per entrar o fugir de territori franquista. De fet, va ser una zona on no es van concentrar gaires efectius militars de la dictadura. Gutiérrez detalla que els itineraris connectaven la zona de la Muga amb Tortellà, Castellfollit de la Roca i Olot, a través de Sant Aniol d'Aguja, i la capital garrotxina amb Torelló i Barcelona. "Eren rutes que es feien de nit, amb una certa complicitat del territori i els coneixements de la zona d'alguns dels maquis", afirma.

El president del Pehoc explica que tenen documentades mitja desena de trobades entre militars franquistes i maquis a la zona, que van generar anècdotes tràgiques, però també curioses. Així, han testimoniat masos on s'havia donat aixopluc sota el mateix sostre i en una mateixa nit a un grup de maquis i a un de militars del bàndol de Franco sense que ni els uns ni els altres n'estiguessin assabentats. "Era una situació difícil per als propietaris del mas, que no volien que els toqués el rebre ni per un costat ni per l'altre", indica Gutiérrez.

A l'Estat espanyol no hi ha cap centre especialitzat en la resistència antifranquista. En aquest àmbit, només a Santa Cruz de Moya (Conca) fa trenta anys que s'hi celebra un simposi anual amb antics guerrillers o descendents. Cal tenir en compte que el moviment maqui va ser molt actiu a l'entorn del sistema Ibèric i al País Valencià.

En Cisquet

Francesc Serrat, Cisquet va néixer el 1924. El seu pare, Joan Serrat, va ser el darrer alcalde olotí de la República. El 2 de febrer del 1939 va haver de fugir amb la seva família quan les tropes franquistes s'acostaven a Olot. Ho va fer per l'Alta Garrotxa i fins a Sant Llorenç de Cerdans. Va estar internat als camps de les platges del

Rosselló, però va escapar-ne i es va unir a la resistència francesa en la lluita contra els alemanys i va arribar a tenir el grau de tinent. Va participar en accions armades, com ara la batalla de la Cruzette i l'assalt a Foix, i va treballar en el trasllat clandestí a l'Estat espanyol de militars francesos i britànics. També va ser un dels protagonistes de l'intent fallit d'envair la península per la Val d'Aran, El 25 de febrer del 1946, en Cisquet va ser afusellat al Camp de la Bota de Barcelona amb 22 anys.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 21-01-2019, Pàgina 16

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1538128-una-seu-per-a-la-memoria-maqui.html>